

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Soru Önergeleri Birimi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Soru Önergeleri Birimi Evrak

15 Şubat 2011 10:40:45 /592

Sayı : B.10.0.SOB.00.00.00.0/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7/17108
GK 80

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/12/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27236 sayılı yazınız.

Denizli Milletvekili Sayın Ali Rıza ERTEMÜR tarafından verilen “Hizmet alımı yoluyla çalıştırılan personele” ilişkin 7/17108 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER :

1-Önerge cevabı (4 sayfa)

Denizli Milletvekili Sayın Ali Rıza ERTEMÜR tarafından verilen “Hizmet alımı yoluyla çalıştırılan personele” ilişkin 7/17108 sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR (Giriş):

Ülkemizde, 1980’li yıllardan beri güç kazanmaya başlayan neo-liberal politikalar diğer pek çok alanda olduğu gibi, kamu yönetimi ve onun parçası olan personel sisteminde de yapısal bir dönüşümü beraberinde getirmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memurlar eliyle görülen hizmetleri on ayrı sınıf içerisinde toplamıştır. 28.03.1988 tarihli ve 318 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 1. maddesi ile Yardımcı Hizmetler sınıfında bulunanların yaptıkları hizmetlerin ihale yoluyla gördürülmesi mümkün hale getirilmiştir.

Böylelikle memur statüsündeki kamu personeli eliyle gördürülen hizmetlerin artık piyasadan hizmet alımı suretiyle, ihale edilerek alınması mümkün hale gelmiş; kamu hizmetlerinde taşeronluk uygulamasının önü açılmıştır. Kamu kurumlarında hizmet alımı yapılan çeşitli şirketlere ait personel yer bulmaya başlarken piyasa için de yeni bir alan yaratılmıştır. Taşeron işçisi ya da şirket elemanı olarak adlandırılan, devletle değil işvereni olan şirketle istihdam ilişkisi kuran, hizmet alımı yapılan şirketlerin personeli kamu kurumlarında kamu personeli yerine istihdam edilmeye başlanmıştır.

Sağlık, eğitim, belediye hizmetleri gibi pek çok alanda yaygınlaşan taşeronlaşma, hem kamu hizmetlerinin sunumunda ciddi sorunlara neden olurken hem de bu şekilde istihdam edilen personelin, düşük maaş ve yetersiz özlük hakları nedeniyle mağdur olmasına neden olmaktadır. Bu sistemden en karlı çıkan kesim ise sadece taşeron firma sahipleridir.

CEVAPLAR (Giriş):

Bilindiği üzere Hükümetlerimiz döneminde sağlıkta kapsamlı, yapısal ve fonksiyonel bir iyileştirmeyi “Sağlıkta Dönüşüm Programı” adı altında uygulamaya koyduk. Bu sayede sağlıkta önemli ilerlemeler kaydettik, son 8 yılda ise bir bütün olarak sistemi dönüştürerek halkımızın sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırdık. Çok daha etkili, verimli ve kaliteli bir sağlık sistemi oluşturduk. Bu yeni sistemi oluştururken finansmandan organizasyona, yeni kurallar oluşturmaktan ödeme biçimlerine, halkın ve sağlık çalışanlarının davranış değişikliklerine kadar bir çok alanda yenilikler gerçekleştirdik. Sonuçta, hem topyekûn toplumun sağlık durumu iyileştirilerek sağlık göstergelerinde önemli iyileşmeler sağlamış hem de vatandaşımızı sağlık ihtiyacının finansal yükünden büyük ölçüde kurtarmış olduk.

Diğer taraftan sağlık hizmeti sunumunun önemli bileşenlerinden biri olan yemek, temizlik gibi otelcilik hizmetlerinin daha kaliteli sunulması, kurumlarımıza başvuranların daha hızlı hizmet almalarını sağlayacak olan bilgi teknolojilerinin/sistemlerinin kurumlarımızda kullanılması gibi ihtiyaç duyulan alanlarda gerekli olan hizmet alımları yapılmış ve bu sayede yaklaşık 118.000 kişinin istihdamı sağlanarak halkımıza daha iyi sağlık hizmeti sunulmuştur.

Bütün bu yapılanların bir sonucu olarak 2003 yılında sağlık hizmetlerinden memnun olanların oranı % 39 iken, 2009 yılında % 65’lere ulaşmıştır.

Bakanlığımızca istikrarlı, dengeli ve etkin bir sağlık hizmetini devam ettirebilmek için mevcut personelle hizmet verilmesinin mümkün olmadığı alanlarda hizmetin devamını sağlamak üzere ihtiyaç duyulan bazı hizmetler (yemek, temizlik, koruma-güvenlik, bilgi sistemlerine yönelik hizmetler gibi) hizmet alımı yoluyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılmaya devam edilecektir.

Bakanlığımızca yayımlanan genelgeler ile hizmet alımları kapsamında çalıştırılan personelin ücret ve diğer haklarının korunması yönünde kurumlarımızın gerekli takipleri titizlikle yapmaları talimatlandırılmış, ayrıca hizmet alımının konusuna göre çalıştırılan

kişilerin bitirmiş olduğu okul, almış olduğu sertifikalar kısacası çalışan kişilerin niteliği dikkate alınarak brüt asgari ücretin üzerinde bir ödeme yapılması imkânı getirilmiştir

SORU 1- 2005-2010 yılları arasında yıllara göre Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda hizmet alımı yoluyla çalışan personel sayısı ve hizmet yerlerine göre dağılımı nedir?

CEVAP 1- 2005-2010 yılları arasında yıllara göre Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda hizmet alımı yoluyla çalışan personel sayısı ve hizmet yerlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

	2005 Yılı	2006 Yılı	2007 Yılı	2008 Yılı	2009 Yılı	2010 Yılı
Temizlik Hizmet Alımları	39.793	45.342	47.759	52.202	53.895	53.575
Yemek Hizmet Alımları	5.428	6.408	7.190	8.010	8.296	8.153
Bilgi Sistemlerine Yönelik Hizmet Alımları	11.891	20.169	26.505	32.560	36.031	37.048
Koruma ve Güvenlik Hizmet Alımları	2.819	6.181	8.749	11.108	12.599	12.787
Bakım ve Onarım Hizmet Alımları (Teknik Hizmet Alımları)	198	450	830	1.533	2.266	2.537
Diğer Hizmet Alımları	1.998	1.064	1.925	3.127	4.181	3.862
GENEL TOPLAM	62.127	79.614	92.958	108.540	117.268	117.962

SORU 2- Bu personelin ortalama maaş ve diğer gelirleri nedir? Kurumunuzda benzeri görevi yapan kadrolu personelin maaş ve diğer gelirlerinin aylık ortalaması nedir?

CEVAP 2- Bakanlığımıza bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında hizmet alımları kapsamında çalıştırılmak suretiyle istihdam edilen işçilere eğitim durumları, sahip oldukları sertifikalar ve yürütecekleri işin niteliğine göre ve hizmet alımının konusuna göre brüt asgari ücret ile brüt asgari ücretin üzerinde bir ücret ödemesi yapılmaktadır.

Ayrıca, bu kişilerin yemek ihtiyaçlarının ve yerleşim yerinin özelliğine göre yol ve giyim giderlerinin aynı veya nakdi olarak karşılanmasına yönelik olarak ihale kapsamında yapılan sözleşmelere hüküm konmaktadır.

Bakanlığımızda yardımcı hizmetler sınıfında çalışan kadrolu personelin maaş ve diğer gelirlerinin 2010 yılı aylık ortalaması 1.200-TL civarındadır.

SORU 3- 2005-2010 yılları arasında bu statüde çalıştırılan personel için firmalara yapılan ödeme miktarı nedir? Firmaların her bir personel üzerinden elde ettiği kar miktarı nedir? İhaleyi kazanan firmanın adı nedir?

CEVAP 3- 2005-2010 yılları arasında Bakanlığımız kurumlarının hizmet alımları kapsamında firmalara yapmış oldukları ödeme miktarları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

YILLAR	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ödeme Miktarı	608.429.592	872.256.380	1.112.108.373	1.410.848.639	1.669.085.462	1.767.080.197
İşçi Sayısı	62.127	79.614	92.958	108.540	117.268	117.962

Kamu İhale Kurumu'na yayımlanan Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, hizmet alımları kapsamında işin niteliğine göre % 20'ye kadar kar oranı öngörülebilmektedir. Bakanlığımızca yayınlanan 04/06/2010 tarih ve 2010/43 sıra no'lu genelge ile Bakanlığımız kurumlarınca yapılacak olan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarına ilişkin yaklaşık maliyet hesaplamalarında öngörülecek kar oranı % 5 ile sınırlandırılmıştır. 2010 yılı Temmuz ayı verilerine göre hizmet alım ihalelerinde ortalama kar oranı % 4,6 olarak gerçekleşmiştir.

Bilindiği üzere ihaleler 4734 sayılı Kamu ihale Kanunu kapsamında yapılmakta olup, ihale dokümanında belirtilen yeterlilik kriterlerini karşılayan her firma bu ihalelere girebilmektedir. İşin özelliğine ve ihaleyi yapan kurumumuzun bulunduğu yere göre çok sayıda firma bu ihaleleri almaktadır. 2003 yılından itibaren kamu idarelerince yapılan tüm ihalelere ilişkin istatistikî veriler Kamu İhale Kurumu tarafından tutulmakta olup, ihaleleri alan firma bilgilerini de içeren bu veriler kurumun resmi internet sayfasından yayımlanmaktadır.

SORU 4- Bakanlığınıza bağlı birimlerde çalışan bu statüdeki personelin 4/B vb. kapsamda Bakanlığınız bünyesine alınması düşünülmekte midir? Bu uygulama Bakanlığınız personel giderlerinin azalmasını sağlayacak mıdır?

CEVAP 4- Bakanlığımız kurum ve kuruluşlarına 4/B sözleşmeli personel alımları, 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar uyarınca, merkezi sınav sonuçları esas alınarak yapılmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız kurum ve kuruluşlarında hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılanların 4/B statüsüne geçirilmesinin, Kamu Personeli Seçme Sınavına girerek atama bekleyen binlerce adayın mağduriyetine neden olacağı ve bu durumun hakkaniyet ilkesiyle de bağdaşmayacağı düşünülmektedir.

SORU 5- Bakanlığınıza bağlı birimlerden bir yıldan fazla süreyle çalışan firma elemanı var mıdır? Sayısı nedir? Bir yıldan fazla süreyle çalışan firma elemanlarına kadro verilecek mi?

CEVAP 5- Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 1988 yılından itibaren yürürlükteki ihale mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılan hizmet alımları kapsamında çeşitli nitelik ve sayıda işçi çalıştırılmaktadır. Dolayısıyla hizmet alımları kapsamında kurumlarımızda bir yıldan fazla süreyle çalışan firma elemanlarının olması normaldir.

Söz konusu işlerin hizmet alımı yolu ile gördürülmesine devam edilecektir.

SORU 6- Hizmet alımı yoluyla görev yapan personelin tazminat haklarını kazanmaması için taşeron firmalar tarafından bir yıl dolmadan işten çıkartılması ve bir süre sonra yeniden işe başlatılması bilinen bir durumdur. Yapılan bu işlem hukuka karşı aldatma değil midir?

SORU 7- Bu hukuksuzluğa neden göz yumulmaktadır? Çalışanların alın terini gasp edilmesine neden olan bu uygulamanın ortadan kaldırılması için ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAPLAR 6 ve 7- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihaleler genelde yıllık yapılmaktadır. Yıllık yapılan bu ihaleler sonucunda sözleşme imzalanan firmalarda değişebilmektedir. Hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilerle Bakanlığımız kurumları arasında doğrudan bir iş akdi bulunmamakta olup, anılan Kanuna istinaden yayımlanan ikincil mevzuatta, hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilere ilişkin yükümlülüklerin ve sorumlulukların tamamen yüklenicilere ait olduğu belirtilmektedir.

Tüm bunlara rağmen Bakanlığımızca yürürlüğe konulan genelgeler ile; yüklenicilerin ihale sözleşmesinden ve ilgili mevzuattan doğan tüm yükümlülüklerini yerine getirmelerinin sağlanması ve hizmet alımları kapsamında çalışan işçilerin ilgili mevzuattan doğan haklarının korunması yönünde kurumlarımızın gerekli takipleri titizlikle yapmaları talimatlandırılmıştır. Ayrıca hukuksuz bir işlem yapıldığının tespit edilmesi halinde gereği yapılmaktadır.

Bu çerçevede, hizmet alımları kapsamında işe başlayan yüklenici firmaların işçilerin ücretlerini zamanında ödemesi ve bu ödemeden kaynaklanan sigorta primlerini ilgili yerlere yatırması hususunda gerekli takipler de Bakanlığımız kurumlarınca yapılmaktadır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.